

HEERLIJKE KERKEN EN KAPELLEN

Religieus erfgoed rondom

Dendermonde & Buggenhout

FIETSROUTE

*Een kerk is een richtpunt in het landschap,
een gemeenschappelijk herkenningsteken
voor bewoners en bezoekers, een ruimte open
voor iedereen die ons erfgoed wil ontdekken.*

Als muren konden spreken...

Heel wat kerken en kapelletjes zijn vele eeuwen oud. Doorheen de geschiedenis kwamen dorpelingen er de mooiste dagen van hun leven vieren (de geboorte van een nieuw spruit, hun trouwdag), maar er is ook afscheid genomen van hun (groot)ouders, vrienden, burens... Ze kwamen er om genezing van hun dierbaren smeken of baden er voor een goede oogst. Ze zochten er bescherming in troebele tijden. En men biechtte er ook zijn grootste geheimen en misstappen op aan mijnheer pastoor. Beeld je maar eens in dat deze muren konden spreken...

Op ontdekking in het Schelde- en Waasland

De Stichting Open Kerken creëerde voor u 4 fietsroutes in het verrassende Schelde- en Waasland. Laat de kerktorens u doorheen het fascinerende landschap van meersen, polders, rivieren en bossen leiden. U vindt meer informatie over alle fietsroutes op onze site www.openkerken.be bij 'Kerkenroutes'.

Een kijkje binnen de muren

Deze routes worden u aangeboden door de 'Stichting Open Kerken'. Dit betekent dat elke route verschillende kerken bevat die vrij te bezoeken zijn. Deze 'open kerken' zouden natuurlijk niet bestaan zonder de toewijding en het enthousiasme van talrijke vrijwilligers. Je kan hen bedanken via de gastenboeken die in elke open kerk aanwezig zijn. Wees welkom in deze kerken, maar gelieve mogelijke vieringen niet te storen.

Met dank aan:

- Toerisme Oost-Vlaanderen
- Toerisme Scheldeland
- Toerisme Waasland
- Erfgoedcel Waasland
- Erfgoedcel Land van Dendermonde
- Erfgoedcel Viersprong
- Toerisme Dendermonde
- Toerisme Buggenhout
- Alle betrokken kerkbesturen
- Heemkring Ter Palen

Colofon

Deze brochure is een uitgave van Open Kerken vzw
Verantwoordelijke uitgever: Open Kerken vzw
Correspondentieadres: Kalverstraat 24, 3320 Hoegaarden
Alle rechten voorbehouden
Opmaak: Quart de Pouce
Cartografie: Toerisme Oost-Vlaanderen
Redactie: Katlijn Vanhulle
Fotografie: Katlijn Vanhulle, Hendrik De Schrijver, Stad Dendermonde, Abdij Dendermonde, Shutterstock

Open Churches Foundation

Zetel: Distelsstraat 44 (16) B-1030 Brussels
info@openchurches.be

www.openkerken.eu • www.eglisesouvertes.eu
www.offenekirchen.eu • www.openchurches.eu

Legende

	fietsknooppunt		afstand in km
	verhard traject		kerk
	onverhard traject		kapel
	afwijking v/h netwerk		abdij / klooster
	bezienswaardigheid		waardevol landschap
	bos / park		museum
	bebouwde kom		café
	water		zitbank/picknickplaats
	uitzichtpunt		toeristisch infokantoor
	streekproduct		gevaarlijk kruispunt

Praktische informatie

De routes volgen hoofdzakelijk de fietsknooppunten. **Opgepast!** Op sommige plaatsen wijken wij hiervan af. Deze afwijkende routes zijn op de kaart wit-rood gestreept en worden uitvoerig besproken in de wegbeschrijving.

In het Schelde- en Waasland is men volop bezig met de **Sigmawerken**. Dit betekent dat sommige routes voor een periode niet toegankelijk zullen zijn. Deze routes zijn op de kaart aangeduid met een !. Gelieve de omleiding ter plaatse te volgen.

Aandacht! Op sommige plaatsen volgt de route de openbare weg. Gelieve de verkeersregels in acht te nemen en voorzichtig te rijden

Fietsroute Dendermonde-Buggenhout. HEERLIJKE KERKEN EN KAPELLEN

Met deze fietsroute zoomen we in op de invloed van de wereldlijke heren bij het ontstaan van kerken en kapellen. Dit is dan ook het land van de machtige middeleeuwse **HEREN VAN DENDERMONDE (1)!** Wat is er nog 'heerlijk' in de regio Dendermonde-Buggenhout? De abdijbieren! In Dendermonde kan u genieten van het blonde Dendermonds Abdijbier. Buggenhout is de thuishaven van de bekende Tripel Karmeliet!

Totale afstand: 34.5 km.

Mogelijke inkorting tot ongeveer 16 km.

Vertrek: De route start aan de rotonde ter hoogte van de Brusselsestraat in Dendermonde. Ga deze in tot aan de kerk Sint-Egidius intra muros.

Knooppunten en afwijkingen (!):

Dendermonde!-89-91-58!-Vlassenbroek!-58-
Baasrode!-52-53!-66-23!-Buggenhout!-54-65-59-96-
97-94-89.

Inkorting: Tussen knooppunten 58-97-94-89 ter hoogte van Baasrode.

1

Sint-Egidius intra muros (Sint-Gillis-Binnenkerk)

Brusselsestraat
9200 Dendermonde

Te bezoeken:
Elke dag: 9u-12u.

Tijdens de eerste helft van de 13de eeuw kwam een deel van de huidige gemeente Sint-Gillis, toen Zwijveke geheten, binnen de stadsmuren te liggen. Voorlopig gebruikte de gemeente intra muros de kapel van het gewezen Sint-Gillishospitaal als parochiekerk. Er werd een volwaardige kerk gebouwd in de loop van de 13de en 14de eeuw. De toren werd in 1440 verhoogd maar nooit afgewerkt. Ten gevolge van de bevolkingsgroei besloot men de kerk in de 18de eeuw uit te breiden. De volledige benedenkerk werd afgebroken en heropgebouwd. De 15de-eeuwse toren en koor bleven behouden. Dit verklaart de afwijkende oriëntering van het oude gedeelte van de kerk tegenover de rest van het gebouw.

⇒ Voor een bezoek aan het Zwijvekemuseum wijkt u even af van de fietsroute. Ga het Heldenplein over en de Nijverheidsstraat in tot aan het museum.

2

Het Zwijvekemuseum

Nijverheidsstraat 1
9200 Dendermonde

Te bezoeken:
Elke werkdag
9u-12u en 13u-16u.
Van 1 april tot 31 oktober
ook op zon.:14u-18u.

In 1223 werd er een cisterciënzerinnenabdij gesticht door jonkvrouw Mathilda I, vrouwe van Dendermonde. De gemeenschap verhuisde in 1228 naar de Zwijvekekouter buiten de stadsmwallingen. Ten gevolge van de verwoestingen tijdens de **GODSDIENST-OORLOGEN (2)** eind 16de tot het midden van de 17de eeuw besloot de gemeenschap de veiligheid van de stadsmuren op te zoeken en vestigde zij zich aan de huidige Nijverheidsstraat. Wanneer na de **FRANSE REVOLUTIE (3)** de Vlaamse gewesten door de Fransen ingepalmd werden, werd de abdij, zoals vele andere religieuze gebouwen, aangeslagen, verkocht en grotendeels gesloopt. In de restanten van de laat 17de-eeuwse abdij is vandaag het Zwijvekemuseum ingericht. Het museum geeft een overzicht van de geschiedenis van Dendermonde in de 19de en 20ste eeuw.

⇒ Rij terug tot de Brusselsestraat en sla deze rechts in. Rij door tot u aan uw linkerzijde de toegang tot het begijnhof ziet.

3

Het Sint-Alexiusbegijnhof

In de eerste helft van de 13de eeuw ontstond er een begijnengemeenschap in Dendermonde in de buurt van het voormalige Sint-Gillis-Hospitaal. Zij verhuisde in 1288 naar de plek van het huidige **BEGIJNHOF** (4). De gemeenschap kende zijn grootste bloeiperiode tijdens de 17de eeuw. In 1691 zouden hier 250 begijnen gewoond hebben! De meeste gebouwen dateren dan ook uit deze periode. Wanneer u het begijnhof betreedt, komt u in een oase van rust terecht midden in het stadscentrum. Het stadsbestuur richtte er het Begijnhofmuseum (huisnr. 25) op in de woonst van de grootjuffer waar het wel en wee van de gemeenschap verteld wordt. Er is nog één huisje (huisnr. 11) in zijn oorspronkelijke staat bewaard zodat u zelf kan ervaren hoe de begijntjes leefden. Het Sint-Alexiusbegijnhof werd in 1999 door UNESCO als Werelderfgoed geklasseerd.

⇒ Volg verder de Brusselsestraat tot deze overgaat in de Vlasmarkt

Ingang Brusselsestraat
9200 Dendermonde

Begijnhofmuseum
Te bezoeken:
1 april- 31 oktober:
din.-zon.: 9u30-12u30
en 13u30-18u.

4

Sint-Pieters en Paulusabdij

De **BENEDICTIJNENGEMEENSCHAP** (5) in Dendermonde werd opgericht in 1837 door één van de monniken van de aloude abdij van Affligem. Zij vestigde zich in het oude klooster van de kapucijnen. In de jaren die hier op volgden werd het oude klooster aangepast en herbouwd naar de noden van de nieuwe gemeenschap. Een grote brand tijdens WO1 die Dendermonde in zijn greep hield, verwoestte een groot gedeelte van de abdij en zijn schatten. Ze werd heropgebouwd in **NEO-VLAAMSE RENAISSANCESTIJL** (6) door de Gentse architect V. Vaerwijck.

De neogotische kerk dateert van 1902, het enige deel van de abdij dat niet afbrandde. In 1939 werd de kerk vereerd met de titel van basiliek. De basilicale kentekens (conopeum en klokje) prijken aan weerskanten van het hoogaltaar, terwijl een gedenksteen, achteraan in de kerk, aan deze verheffing herinnert.

Sint-Pieters en
Paulusbasiliek
Vlasmarkt 23
9200 Dendermonde

Te bezoeken:
Dagelijks: 6u30-12u en
14u-18u30.

Eénmaal per jaar krijgt u de unieke kans om de abdij te bezoeken, namelijk op Pinkstermaandag van 14u-18u.

Streekproduct: Heerlijke abdijbieren en -wijnen

Dendermonds Abdijbier
Verkrijgbaar:
Abdij van Dendermonde.
Vlasmarkt 23
9200 Dendermonde

Liturgisch centrum
Dijkstraat 36
9200 Dendermonde
Open:
9u15-11u30
en 14u-17u15
(zaterdagnamiddag
en zondag gesloten).

Het blonde en smakelijke abdijbier van Dendermonde en verschillende abdijwijnen en -likeuren zijn verkrijgbaar aan de poort van de abdij aan de Vlasmarkt. Bel even aan en de pater-portier komt u met plezier bedienen. Het geeft u ook de kans om even binnen te piepen in de abdij. De producten zijn ook beschikbaar in het Liturgische centrum van de abdij.

⇒ Steek de brug over naar de Grote Markt van Dendermonde

5

De Grote Markt van Dendermonde

Grote Markt
9200 Dendermonde

Vleeshuismuseum
Te bezoeken:
1 april-31 oktober:
din.-zon.: 9u30-12u30
en 13u30-18u.

Stadhuis
Te bezoeken:
1 april-30 sept.: din.-zon:
10u-12u en 13u30-18u
1 okt.-31 maart:
zon. t.e.m. vrij:
10u-12u en 13u30-18u
(gesloten op maandag)

De Grote Markt toont u de welvarendheid van de middeleeuwse handelsstad Dendermonde met prestigieuze wereldlijke gebouwen als het Stadhuis en het Vleeshuismuseum, respectievelijk de voormalige laken- en vleeshal.

In het Stadhuis staan werken van de Dendermondse schilders tentoon. Meer informatie over de oudste geschiedenis van deze stad vindt u in het Vleeshuismuseum.

Naast de Grote Markt staat het imposante Gerechtshof. Hier stond tot de tweede helft van de 16de eeuw de burcht van de heren van Dendermonde. Daarna werd er een Karmelietenklooster opgericht tot dit in 1794 door de Franse overheersers afgeschafte werd.

⇒ Ga voor het Justitieplein links de Kerkstraat in tot aan de Onze-Lieve-Vrouwekerk van Dendermonde

6

Onze-Lieve-Vrouwekerk

Onze Lieve
Vrouwekerkplein
9200 Dendermonde

Te bezoeken:
1 april-30 sept.:
zat, zon- en feestdagen:
14u-16u45.
Juli en aug.:
din.-zon.: 14u-16u45.
Gids aanwezig.

In de 11de eeuw werd er een romaanse kerk gebouwd in opdracht van Ringoot II, de heer van Dendermonde. De welvarende 13de eeuw zorgde voor een grote bevolkingstoename. De oude kerk werd vanaf de 14de eeuw uitgebreid en omgevormd tot een heiligdom in SCHELDEGOTIEK (7) met de vorm van een Latijns kruis. De 15de eeuw stond in het teken van verschillende verbouwings- en uitbreidingswerken. Het is in deze periode, namelijk in 1468, dat de kerk het hoog bezoek mocht ontvangen van Margaretha van York, de derde vrouw van de Bourgondische hertog Karel de Stoute.

⇒ Neem aan het OLV kerkplein links de Prudens van Duysestraat tot aan het Sas. Ga hier links en rij rechtdoor in de Greffelinck en Ridderstraat. Volg vanaf de Grote Markt de knooppunten 91 en 58 tot aan Vlassenbroek.

7

Sint-Gertrudiskerk

Vlassenbroek • 9200
Baasrode (Dendermonde)

Te bezoeken:
Juli en augustus:
zon.: 14u-18u.

De parel van Vlassenbroek is ongetwijfeld het gotische kruiskerkje gewijd aan de heilige Gertrudis van Nijvel *'Patronesse tegen de kortsen ende tegen den harworp van klyne kinderen als mede tegen het verdryven van ratten en muizen.'* De kerk gaat in de kern terug tot een 11de-12de-eeuwse kapel waarvan het romaanse koor in breuksteen nog een restant is. De kruisbeuken dateren uit de 14de-15de eeuw. De kerk werd zwaar beschadigd tijdens de Beeldenstorm. Oorlogen, plunderingen en overstromingen zorgden ervoor dat de kerk pas in 1640 volledig hersteld werd.

Afwijking! Ga het dorpsplein over en neem aan B&B Sino de straat rechts en nadien de 1ste links. Blijf rechtdoor rijden tot aan de Scheldedijk.

Sigmawerken! Mogelijks is deze route afgesloten door de Sigmawerken. Volg dan de aangeduide fietsomleiding naar Baasrode of volg knooppunt 58 via de Scheldedijk.

8

Sint-Ursmaruskerk

Sint-Ursmarusstraat
9200 Baasrode
(Dendermonde)

Baasrode was ooit een zeer belangrijk handels- en scheepvaartcentrum. In 1777 zouden er maar liefst 5 scheepstimmerwerven geweest zijn. De oude 12de-eeuwse kerk van Baasrode werd omstreeks 1500 uitgebreid en herbouwd om aan de bevolkingstoename tegemoet te komen. Het dorpje werd als belangrijke havenplaats echter hard aangepakt tijdens de godsdienstoorlogen op het einde van de 16de eeuw. De kerk werd zwaar beschadigd. In de loop van de 17de eeuw werden er herstellingswerken uitgevoerd en tijdens de late 18de eeuw werd de kerk gevoelig uitgebreid.

Inkorting? Ga naar knooppunt 58 en keer terug naar Dendermonde via knooppunten 97-94-89.

Verder fietsen? Volg knooppunt 52 en daarna even knooppunt 53 tot halverwege de Brielstraat.

Afwijking! Wijk halverwege de Brielstraat af van het fietsnetwerk door links aan te houden en de straat Weide in te rijden. Steek de Provinciale Baan rechts schuin over de straat Sluis in. Volg nu knooppunt 66 tot aan Opdorp.

9

Sint-Amanduskerk

Dries
9255 Opdorp

De kerk gelegen aan de wondermooie dries van Opdorp dateert uit 1732. Reeds in de 15de eeuw werd er op deze plek een kapel gebouwd in opdracht van de heer van Opdorp. De kapel werd in de late 16de eeuw aangepast naar de laatgotische stijl. In 1727 gaf A.T. Marselaer, vrouw van Opdorp, de opdracht en de fondsen om de kapel om te vormen tot een parochiekerk. Het koor van de kapel werd behouden. De kerk werd in 1732 afgewerkt.

⇒ Hou even halt aan het kasteel van Opdorp aan de Vekenstraat.

10 Kasteel van Opdorp

Heemkundig museum
Vekenstraat 1 • 9255 Opdorp

Te Bezoeken: Maart-oktober:
elke laatste zondag van de
maand: 14u-17u.

Opdorp was een vrije heerlijkheid! Dit maakte van Opdorp een soort immunitetsgebied waarbinnen de heren van Opdorp een grote vrijheid hadden, maar ook smokkelaars en vluchtelingen. Het kasteel werd voor het eerst beschreven in de 16de eeuw als een omwalde burcht. Na verschillende verbouwingen werd het oude kasteel uiteindelijk volledig gesloopt in 1887 om plaats te maken voor een nieuw exemplaar. In 1948 kwam het in handen van de paters van het Heilig Hart die er een jongenstehuis in onderbrachten. Sinds 1984 vond ook het heemkundig museum Ter Palen er onderdak. Aan de hand van gebruikvoorwerpen, foto's, werktuigen en maquettes willen zij het dagelijkse leven van onze grootouders aanschouwelijk maken.

Afwijking! Keer terug naar knooppunt 66. Volg nr. 23 maar niet tot op het einde! Voor de spoorweg gaat u rechts de Handelstraat in. Steek de spoorweg onderdoor en ga rechts richting Buggenhout via de Zwaluwstraat en de Spoorwegstraat. Ga op het einde van deze straat links de Kerkstraat in tot aan de kerk.

11 Sint-Niklaaskerk

Kerkstraat
9255 Buggenhout

Te bezoeken:
Dagelijks: 9u-17u.
Zondag: 9u-12u.

Over de oude kerk van Buggenhout is weinig geweten. In 1500 werd de vermoedelijk houten kerk vervangen door een stenen exemplaar. In de 18de eeuw werd de kerk verder vergroot. Het interieur van de kerk is opgeluisterd met mooie polychrome neogotische muurschilderingen uit de late 19de eeuw. Het is één van de weinige kerken waar de muurschilderingen niet bedekt zijn door een witte pleisterlaag! Vroeger waren de kerken namelijk een stukje kleurrijker dan nu.

Afwijking! Ga even rechtdoor in de Kerkstraat en sla de eerste straat links, de Missiestraat, in. Ga op het einde van de straat rechts, de Pastorijsstraat in. Ga op het einde van de Pastorijsstraat links de Maalderijstraat in. Neem de eerste straat rechts, de Bosstraat, en volg verder knooppunt 54 en 65 tot aan de Boskapel.

12 Streekproduct: Tripel Karmeliet

Verkrijgbaar:
Algemeen verkrijgbaar in de
lokale horecazaken.

Brouwerij Bosteels
Kerkstraat 96
9255 Buggenhout

Het blonde driegranen bier wordt sinds 1996 door Brouwerij Bosteels in Buggenhout gebrouwen. Het bier zou gebaseerd zijn op een 17de-eeuws recept van de paters Karmelieten uit Dendermonde.

12 De Boskapel

Kasteelstraat 212
9255 Buggenhout

Te bezoeken:
Dagelijks: 9u-17u

Buggenhout is vooral bekend voor het BUGGENHOUTBOS (8) en de meer dan 500 jaar oude boskapel.

De boskapel in zijn huidige vorm dateert uit de 17de eeuw maar er stond zeker al een kapel in 1504. Volgens de legende werd de kapel toen gebouwd door Jacoba van Heffene ter nagedachtenis van haar echtgenoot, edelman Jan de Rycke, die gedood werd door een groot wild zwijn tijdens de jacht. Een gedenkplaat in de kapel vertelt het verhaal van het noodlottige ongeval. Bedevaarten gaven de boskapel meer en meer bekendheid in de streek waardoor ze werd uitgebreid en aangepast tot haar huidige vorm.

⇒ Volg verder knooppunt 65-59-96 tot aan Opstal. Wijk even uit om naar de kerk van Opstal te gaan.

Opstal werd pas in 1905 erkend als een zelfstandige parochie. Daarvoor maakte ze deel uit van de parochie Buggenhout. Uit deze periode dateren de neogotische kerk, de pastorie en het voormalige klooster dat naast de kerk is gelegen. Pastorie en klooster zijn nu onderdeel van Avalon, een nieuwe woonvoorziening voor personen met ernstig motorische beperkingen.

⇒ Keer terug naar Dendermonde via de knooppunten 96-97-94 en 89.

Broekstraat 23
9255 Opstal (Buggenhout)

Te bezoeken:
Dagelijks: 9u-17u.

© Toerisme Schiedeland

1. DE HEREN VAN DENDERMONDE

De stad Dendermonde ontstond als een kleine nederzetting rond een burcht gelegen op de plaats van het huidige Gerechtshof. Deze burcht was de bestuurszetel van de heerlijkheid het Land van Dendermonde. Ze werd geschonken door de Graven van Vlaanderen aan één van hun belangrijkste medewerkers. De nederzetting groeide snel uit tot een bloeiend handelscentrum en werd al in de 11de eeuw beveiligd met omwallingen. De stad werd door zijn economisch succes verschillende malen uitgebreid en omwald. Vanaf 1233 kreeg de stad van de heer van Dendermonde de stadsrechten.

2. GODSDIENSTOORLOGEN

De godsdienstoorlogen tijdens de tweede helft van de 16de en de eerste helft van de 17de eeuw staan ook bekend als de Tachtigjarige Oorlog. Het was een oorlog waarbij de bevolking regelrecht tegenover de katholieke machthebbers kwam te staan. Zij waren de misbruiken, niet enkel van de Kerk maar van alle traditionele machthebbers, grondig beu. Zij vestigden hun hoop op het protestantisme dat het wangedrag binnen de Kerk aan de kaak stelde. De woede kwam tot een hoogtepunt met de Beeldenstorm die in 1566 door de Nederlanden raasde. De kerken werden bestormd en enorm veel kerkschatten gingen toen verloren. Uiteindelijk trokken de protestanten naar het noorden en werden de Nederlanden in twee gebieden gesplitst, de noordelijke protestantse Nederlanden, het huidige Nederland en de zuidelijke katholieke Nederlanden, het huidige België.

3. FRANSE REVOLUTIE

Aan het eind van de 18de eeuw werd de Franse Republiek geboren: de koning werd afgezet en de macht van de adel en de Kerk werd hardhandig teruggedrongen. In deze periode werden de goederen van de Kerk aangeslagen en verkocht ten voordele van de staatskas. Kloosters en abdijen werden opgeheven en verboden. Ook in België, dat door Frankrijk werd ingelijfd, was deze regeling van kracht.

4. BEGJNHOF

Begijnhoven zijn een typisch Vlaams en Zuid-Nederlands gegeven. Het ontstaan en succes van de begijnhoven kan verklaard worden door het feit dat er weinig huwbare mannen waren door de vele oorlogen tijdens de middeleeuwen. De alleenstaande vrouwen hadden een grotere kans op overleven wanneer ze samenwoonden en gezamenlijk hulp vroegen aan rijke weldoeners. Vanaf de 13de eeuw verschenen de eerste echte begijnhoven, groeperingen van huizen met centraal een kapel en afgesloten van de buitenwereld door grachten en ommuringen. De begijnhoven stonden open voor vrouwen uit alle lagen van de bevolking, in tegenstelling tot vele kloosters die een dure bruidsschat vroegen. De meer gegoede begijnen kochten of bouwden een eigen huisje. De armere begijnen woonden samen in de zogenaamde conventen of gemeenschapshuizen. Zij werkten op het begijnhof om geld te verdienen, vaak door het wassen en bleken van lijnwaden.

5. BENEDICTIJNEN

De orde van de benedictijnen wordt gezien als de oercongregatie van waaruit alle andere bestaande kloosterordes zijn voortgevloeid. De heilige Benedictus leefde tijdens de 5de-6de eeuw in het huidige Italië. Reeds op 14-jarige leeftijd trad hij toe tot een groep kluisenaars. Maar hij ervoer dat de regels veel te streng waren en het zijn medekluisenaars zelfs aanzette een moordpoging te ondernemen op hun abt, wat Benedictus op wonderbaarlijke wijze kon voorkomen. Hij besloot zijn eigen regel op te stellen. Kenmerkend voor de regel is het belang van 'ora et labora'; gebed en handenarbeid, maar ook maat en evenwicht. Veralgemeend kan men stellen dat de paters 8 uur bidden, 8 uur werken en 8 uur rusten.

6. NEO-VLAAMSE RENAISSANCESTIJL

Laat ons beginnen met de Vlaamse-Renaissancestijl toe te lichten. Deze stijl uit de 16de eeuw combineert de Italiaanse renaissancestijl, geïnspireerd op gebouwen uit de klassieke oudheid, met een traditionele Vlaamse stijl gekenmerkt door trapgevels en een gemengd gebruik van bak- en zandsteen. Vanaf de tweede helft van de 19de eeuw werd deze stijl terug razend populair, zowel voor politieke als voor religieuze gebouwen, burgerhuizen en hoeves. Vaak is de terugkeer naar oudere stijlen gelinkt met een gevoel van nationalisme en nostalgie naar welvarende tijden uit de geschiedenis van een regio of land.

7. SCHELDEGOTIEK

Dit is een vroeggotische bouwstijl die ontstond op het einde van de 12de eeuw in Doornik. Kenmerkend is de combinatie van romaanse elementen, zoals een toren op de kruising van de kerk, en gotische elementen, spitsbogen en verticaliteit evenals het gebruik van Doornikse (blauwe) kalksteen. De architectuurstijl verspreidde zich vanuit Doornik, waar de steen ontgonnen werd, langs de Schelde.

8. BUGGENHOUTBOS

Het huidige Buggenhoutbos is een overblijfsel van een gigantisch boscomplex dat ooit duizenden hectaren groot was. Al op het einde van de middeleeuwen was de oppervlakte geslonken tot 470 hectaren waarvan in 1936, wanneer de staat het bos aankocht, slechts 140 hectaren overbleef. De verschillende eigenaars waaronder de heren van Grimbergen en de abt van Afflighem kaptten er lustig op los. Ook de eerste wereldoorlog zorgde voor een desastreuze kaalslag waarbij de helft van het bos werd vernield. Door bosuitbreiding en goed bosbeheer is het Buggenhoutbos ondertussen méér dan 200 hectaren groot en daarmee het grootste Oost-Vlaamse staatsbos.